

VÝROČÍ ANTONÍNA DVOŘÁKA

Dne 8. září tomu bude 120 let, co se narodil Antonín Dvořák. SVU si vytkla pro tento rok za cíl: Připomenout svobodnému světu, co Dvořák dal kulturně lidstvu a speciálně Americe. Z kusých zpráv, otisklých v tomto časopise, mohl si čtenář již udělat obraz, že SVU nezahálí. Jako ve všem svém počínání nejde SVU cestou propagandistů. Nedělá rozruch předem a nic neslibuje. Necht' nakonec roku mluví součet podniků, uspořádaných z iniciativy SVU nebo za součinnosti SVU.

Dvořák cizincem doma

Z Prahy rozesílají krajanům po celém světě časopis "Československý svět". V čísle z 2. února se dovídáme, že v letošním tradičním "Pražském jaru", pořádaném v roce Dvořákově, budou "koncerty věnovány výročí Franze Liszta, Bély Bartóka a Prokofjeva". Teprve na konci zprávy o "Pražském jaru" čteme tento odstavec: "V mezinárodní soutěži mladých umělců se střetnou letos violoncelisté. Soutěž nese jméno Ant. Dvořáka, a v jejím finálovém kole přednese soutěžící jeho slavný violoncelový koncert. I v tom je hodně symboliky — Ant. Dvořák byl léta profesorem a ředitelem pražské konservatoře, jejímuž jubileu je Pražské jaro 1961 věnováno."

Jak se zdá, kletba Zdeňka Nejedlého trvá. Dvořák byl — pokud tato žába na prameni žije — vyškrtnut ze seznamu českých hudebních ge-

niů. Je to přece stejně komické jako tragické, když v roce 1961 je "Pražské jaro" věnováno vzpomínkám na Liszta, Bartóka a Prokofjeva a jubileu Pražské konservatoře — nikoli výročí Dvořákovu. Výročí, kterého bude vzpomínat celý kulturní svět — patrně i Moskva, která není ochotna dát se Zd. Nejedlým, Patzakovou a Očadlíkem terorizovat.

Tato skutečnost, kterou jsme včas předvídali, dává za pravdu SVU, když se rozhodla věnovat letos hlavní pozornost oslavám a vzpomínkám na Antonína Dvořáka.

Dvořák doma v USA

Jak píšeme na jiném místě, vydá SVU v anglickém jazyce studii o Dvořákovi z pera nejpopovlanějšího: od K. B. Jiráka. Pokud můžeme být dnes informováni, vzpomenu Dvořákova výročí nejvýznamnější americké orchestry a dirigenti — a patrně bude uvedena na americké

jeviště některá z Dvořákových oper. Zatím "Sokolská umělecká skupina" ve Washingtoně za vedení členky SVU, paní Lidy Brodenové, uvedla ve Washingtoně "Šelmu sedláka". Paní Lida Brodenová si zaslouhuje všechnu naši vděčnost a naše díky, že s americkými zpěváky nacvičila tuto operu česky. Úspěch byl takový, že ihned po představení dostala pozvání opakovat "Šelmu sedláka" zjara v přírodním divadle na Potomacu. Kromě toho pojedje do Baltimoru a 30. dubna do New Yorku, aby tu potěšila Dvořákovy čitatele tímto vzorným provedením opery, která za jejího vedení měla americkou premiéru. — Václav Nelhýbl nastudoval s šedesátičlenným smíšeným sborem výňatky ze "Stabat Mater" a předvedl je v New Yorku na oslavě 7. března. Každé slovo pro ocenění výkonu Nelhýblova i sboru je slabé: bylo prostě neuvěřitelné, že lze s amatéry vytvořit sbor profesionálních kvalit! — Pracovní skupina v New Yorku pak přichystala na neděli 9. dubna koncert skladeb, které Dvořák komponoval v USA. Je to "Americký kvartet" a "Americký kvintet" (pro dvě violy); obě tyto skladby byly komponovány ve Spillville, Iowa. A "Biblické písně", komponované na Manhattanu v New Yorku. — Také pěvecký sbor "Dvořák" ve Washingtonu chystá pro podzim Dvořákovský koncert. — Chicago pak připravuje velký Dvořákovský koncert, který bude dirigovat prof. K. B. Jiráček.

Mnozí členové SVU po Americe mají vliv na místní kulturní život. Klademe jim na srdce pro rok 1961: nezapomeňte na "Dvořákův rok."

NÁŠ KULTURNÍ PŘÍNOS

MILIČ ČAPEK, profesor filosofie na Carleton College, Northfield, Minn., byl pozván, aby přispěl filosofickou studií do sborníku k počtě šedesátých narozenin prof. Paula Weisse na Yale University. Dr. Čapek napsal esej: "Podstata minulosti."

K B. JIRÁK, profesor Rooseveltovy university, napsal hutnou studii o Antonínu Dvořákově, a to v anglickém jazyce. Studie je určena pro Sborník, který chystá do tisku Pracovní skupina SVU v Chicagu, ale bude vydána také jako reprézentační tisk SVU ke 120. výročí Dvořákových narozenin. Prof. Jiráček přednášel také anglicky o Dvořákově na schůzce, pořádané Čs. národní radou žen v Chicagu společně s Federací amerických žen ve státu Illinois. Přednáška se konala v Chicagu. Ve studii o Dvořákově věnoval prof. Jiráček zvláštní pozornost Dvořákovu pobytu v USA.

LADISLAV DOLANSKÝ, inženýr pražské techniky a MIT v Cambridge a doktor technických věd na Harvardu, je nyní šéfem výzkumného oddělení na Northeastern university v Bostonu, Mass., kde řídí jako profesor této university výzkum matematických metod pro analýsu složitých systémů. Kromě toho pracuje na výzkumu komunikací mluvených signálů. V březnu se účastnil dr. Dolanský Mezinárodního sjezdu rozhlasových inženýrů v New Yorku. V květnu bude přednášet na své universitě v Bostonu a po té v Hartfordu, Conn. na téma "Přehled analytických metod pro složité systémy". V Chicagu pak bude mít přednášku na té-

PETR DEN O SVĚ KNIZE

Spisovatel Petr Den napsal již před delší dobou dlouhý esej, jemuž dal název "Počítadlo". Nyní konečně kniha vyšla tiskem, a to nákladem Universum Press Company v New Yorku, v českém jazyce. Kniha stojí 2 dolary. Redaktor "Zpráv" požádal autora, aby mu napsal něco o své nové knize, a Petr Den odpověděl:

Albert Camus na konci svého eseje "L'homme révolté", v němž popisuje cestu davů jednak ke svobodě, rovnosti a spravedlnosti, jednak ke zbožnění sprosté moci, oportunistu a nihilismu, napsal tato slova: "Když se revoluce ve jménu moci a historie zvrhne ve smrtící a nekontrolovatelný mechanismus, pak se stane nová vzpoura svatá, vzpoura ve jménu míry a života."

Moje kniha — mimochodem řečeno, napsaná dávno před vydáním jmenované knihy Camusovy — pokouší se připravovat takovou novou vzpuru pod praporem míry a života. Jejich sedm kapitol, obírajících se sedmi velkými uměleckými díly a politickými situacemi minulosti, snaží se ukázat, že zrevolucionované davy, toto naše moderní Jeho Veličenstvo, musí si uložit ve vlastním zájmu kázeň a míru ve svém politickém úsilí. Míru, ve kterou zas musí věřit a jež proto musí být povznesena nad pomíjivou hru dějinných sil. Musí proto být nejen politická, nýbrž současně matema-

tická a metafyzická. "Počítadlo" se pokouší dokázat, že matematika a zejména fyzika prodělaly v našem věku také revoluci, nikoli však revoluci nihilistickou, ale tvořivou a to tím, že se přiznaly ke skromnosti, že si daly meze a vypracovaly pravidla experimentu pro svou cestu za pravdou. Totéž musí učinit člověk ve sféře politické, nechce-li zahynout v atomovém věku. Nová vzpoura se nesmí pachtit po nových bezkrevných ideologiích, ale musí usilovat o těla, o vzkříšení z mrtvých v duchu podstaty všeho lidského umění, bojujícího proti smrti. Vzdělanec zrazuje, jestliže zahazuje buď tělo nebo ducha. Dante jako prototyp vzdělance ukázal ve svém "Ráji", že člověk nemůže dojít úplného štěstí bez konečného spojení těla a ducha, bez spojení historického s věčným. Aby politika byla skutečně uměním, musí být nejen jako každé umění revoluční, ale i tvořivá, musí být stálou revolucí míry. Revoluci počítadla, které lépe než meč nebo kladivo a srp bylo nástrojem, provázajícím člověka na jeho klikaté cestě vzhůru.

---

ma: "Některé novější poznatky v Lanchasterově teorii zápasů."

GASTON HALLA, syn bratislavského sekčního šéfa dr. Hally, byl nyní tři měsíce na přednáškové a studijní cestě v USA. Dr. Halla je doktor

Karlovy university a pracuje nyní jako jeden z vedoucích úředníků Americké informační služby (t. č. v Mnichově). Kromě slovenštiny a češtiny ovládá dr. Halla angličtinu, francouzštinu (studoval také ve

TŘI Z RODINY

V pravidelné rubrice "Náš kulturní přínos" zaznamenáváme dnes zprávy o činnosti inž. Karla Staller a jeho dvou synů. Všichni tři jsou exulanti a Karel Staller-otec i Karel Staller-syn jsou aktivními členy SVU.

Při čtení zpráv o třech členech této rodiny si uvědomujeme dvě skutečnosti:

a) Co píše o exulantech komunistický tisk v Praze: že v exilu ztroskotali a jsou na obtíž svobodným zemím. Obáváme se, že zdokonalené těžké tanky budou jednou na obtíž pisatelům těchto hloupých agitek.

b) Jak málo si naši krajané uvědomují obrovský kulturní přínos exulantů Spojeným státům. A tím také přínos našemu krajauskému životu a dobrému jménu Českoslovák v USA.

Až jednou otiskneme přesnou statistiku, kolik čs. exulantů po roce 1948 zaujímá dnes vynikající postavení v americké vědě a umění, bude to velké překvapení nejen pro pražské agitpropčičky, ale také pro krajané a pro americká rozhodující místa. *ih*

Francii), španělštinu a italštinu. V USA měl řadu přednášek o mezinárodní situaci, zejména pak o poměrech v Československu.

EGON HOSTOVSKÝ podepsal v těchto dnech dvě smlouvy na nová vydání svého posledního románu "Všeobecné spiknutí", který vyšel v newyorském nakladatelství Doubleday pod názvem "The Plot". Nyní vyjde tento román Hostovského v

Londýně v nakladatelství Cassel a ve Švýcarsku německy v nakladatelství "Diana".

OSKAR MORAWETZ, český hudební skladatel a profesor královské konservatoře v Torontu, byl vyznamenán Kanadskou kulturní radou, podporující umění v Kanadě. Dr. Oskar Morawetz kromě uznání za svou skladatelskou práci dostal stipendium 4,500 dolarů, aby mohl ve skladatelské práci pokračovat.

RUDOLF FIRKUŠNÝ končí v dubnu svou americkou koncertní sezonu a odjede do Evropy a Jižní Ameriky. V závěru svého amerického turné hrál v Chicagu (Jirákovy "Miniatury"), pak v Montrealu na kanadské televizi, v Baltimoru, v Columbusu, Ohio, kde hrál s Pittsburskou filharmonii Dvořákův koncert, který opakoval na dvou dalších koncertech: v Poughkeepsie a v Newburghu (s dirigentem Claude Monteaux). Po té byl pozván na týden jako hostující profesor na universitu v Ann Arbor, Mich. kde hrál zejména Janáčka a přednášel o něm. V diskusí pak měl příležitost studentům přiblížit K. B. Jiráka, Boh. Martinů a poslední tendence v české hudbě, jak se vyvíjejí v ČSR. Ve Washingtonu, D. C. v Library of Congress měl dva koncerty s Budapešťským kvartetem, s nímž hrál Klavírní kvintet od Boh. Martinů. Jeden z těchto koncertů byl vysílán rozhlasem. Poslední koncert bude mít v hotelu Piazza na oslavě třicátého výročí "Fondu pro pomoc hudebníkům", jehož spoluzakladatelkou a od roku 1935 předsedkyní je Mrs. Hull. Dva dny před tím vystoupil v Clevelandu jako solista tamní Filharmonie, řízené George Szellem.

KAREL HUJER, profesor astronomie a astrofysiky na universitě v Chattanooga, Tenn., byl pozván k přednáškám v Anchorage na Aljašce, jak jsme referovali už minule. "Anchorage Daily Times" věnoval jeho přednáškám velkou pozornost a na první straně otiskl Hujerovu fotografii.

FRANTIŠEK SCHWARZENBERG, profesor Loyola University v Chicagu, otiskl v orgánu "Rady pro zahraniční styky" v Chicagu "Notes on World Events" studii, kterou nazval: "Evropské porobené národy a úloha Spojených států."

RUDOLF ŠTURM, profesor moderních jazyků a literatur na Skidmore College v Saratoga Springs, N. Y., byl pozván přednášet na Konferenci cizích jazyků a kultur. Tato konference se koná na universitě státu Kentucky v Lexington, Ky., kde dr. Šturm bude přednášet na téma: "Americké motivy v české literatuře před rokem 1848."

EVA LIKOVÁ se vrátila do Spojených států po úspěšném zájezdu do Evropy, kde sklídila velké umělecké triumfy zejména v Benátkách (Straussova Elektra) a ve vídeňské Státní opeře. V březnu a v dubnu je Eva Liková na koncertním turné po USA (na př. s Los Angeles Filharmonii a s Miami Filharmonii atd.) Vráti se také na žádost obecnstva do Pittsburghu, kde bude v opeře zpívat Gildu v Rigoletu. Americké turné zakončí koncertem (27. června) na Lewishon stadion v New Yorku, kde bude s Newyorskou filharmonii zpívat v zajímavém pořadu: "Richard Strauss a Johan Strauss".

CO JE MORÁLNÍ?

V Chicagu se konala americká premiéra Janáčkova "Zápisníku zmizelého". Hlavní tenorový part zpíval švýcarský tenorista Haeflinger, narozený v Brně. Není tomu tak dávno, co zpíval tento part v ČSR česky.

O premiéře napsal do "Denního Hlasatele" odborný posudek profesor K. B. Jirák a skončil tímto odstavcem: "Pro přítomné Čechy bylo zklamáním, že Janáčkovo dílo bylo provedeno v německém překladě (pořídil jej známý Janáčkův propagátor Max Brod). V Americe se jinak propaguje zpívání písní i oper v jazyce původním, ale tím se patrně myslí jen italština, franština a němčina. Už s ruštinou snaha po originálním textu obyčejně pokulhává, a když dojde na českou literaturu, zpívá se pak najednou ani ne v anglickém, ale v německém překladu. (Podobně německy se dávala před první válkou i Prodaná nevěsta v Metropolitní opeře, a to se slavnou českou pěvkyní Emou Destinnovou, a také r. 1924 Janáčkova "Její pastorkyňa". Až v loni v Chicagu se tato opera dávala po své anglicky.) — Hudební kritik New York Times nedávno prohlásil, že překládání oper (a patrně i jiných skladeb) do jiného jazyka je prý "nemorální", protože skladba pak zní jinak, nežli jak ji autor napsal. Ale jde-li o české dílo, je najednou po morálce, a zpívá se německy."

MOJMÍR DRVOTA, filmař a divadelník, dokončil studii na Columbia University v N. Y., kde dosáhl hodnosti Mistra jako knihovník. Pracuje nyní v knihovně v Brooklynu.

ANI ČAS, STARÝ INDIAN

Josef Martínek

*Neříkej, že poušť mrtva je.
Mrtvý se nehýbe,
ale tato poušť dýchá.*

*Nitky dalek si spráda
a přadénky neviditelnými
obzory posouvá.*

Vše je tu v pohybu.

*Ani hory nestojí.
Ráno ustupují
jakoby si oči
před sluncem zacláněly,
večer se jak z pastvy vracejí domů
div tě nezalehnou.*

*A hvězdy,
jakoby knot nebeské lampy
kdosi stahoval či vytahoval,
ráno jsou níž,
než v třpytných hnízdech,
kde si večer v jehlách ustlaly.*

Vše je v pohybu.

*Ani čas, starý Indián,
nevydrží posedět
a suchou větvičkou z popele
vyhrabuje živé uhlíky,
kterés včera zasypal,
aby nepálily.*

JOSEF ROUČEK, přednosta depart-
mentu politických věd a sociologie
na universitě v Bridgeportu, Conn.
publikoval v posledním čísle "Ukra-
jinského čtvrtletníku" studii na té-
ma: "Policejní systém ve státech
Sovětského bloku."

KAREL STALLER, St., někdejší
technický ředitel brněnské Zbrojov-
ky, zkonstruoval nový typ křemíko-
vého (siliconového) usměrňovače

střídavého proudu pro americké
těžké tanky. Podle zpráv, uvolně-
ných pro tisk společnosti I. T. T.,
několik těchto usměrňovačů dosáhlo
při laboratorních zkouškách účin-
nosti 95% při zatížení 400 ampéry.
Tyto usměrňovače Stallerovy mají
nahradit mnohem rozměrnější se-
lénové usměrňovače, jichž se dosud
používá. Slouží k přesnému řízení
pohybů tankových věží a záměření
děl v tancích. Arsenál v Detroitu
provede v roce 1961 zkoušky v tan-
cích, aby bylo zjištěno, zda příznivé
výsledky v laboratorních budou po-
tvrzeny při použití v poli. Inž. K.
Staller, člen SVU, je autorem řady
patentních přihlášek společnosti I.
T. T. Karel Staller se dožil v březnu
65 let. Srdečně blahopřejeme.

KAREL STALLER, Ml. byl ustanov-
ven technickým ředitelem A. M. F.
International (což je Divise Ameri-
can Machine and Foundry Co.). Inž.
Staller mladší je absolvent praž-
ské techniky. Jeho technické a ja-
zykové znalosti (kromě mateřštiny
mluví anglicky, francouzsky, ně-
mecky, rusky a italsky) mu usnad-
ňují mezinárodní styk a kontrolu
zahraničních závodů společnosti
AMF.

JIŘÍ STALLER, druhý syn inž. Kar-
la Stallera, vyučuje jako asistent
profesor národním hospodářství
na Cornell University v Ithaca, N.
Y., kde byl před dvěma roky pro-
mován na doktora ekonomie.

JAN TRÍSKA, profesor politických
věd na Stanford University v Palo
Alto, Calif., otiskl v týdeníku "The
New Leader" studii: "Socialism In
One Region" s podtitulem: "Mos-
cow policy now subordinates Soviet
national interests to the interests

SOCIALISTICKY REALISMUS NEBO PORNOGRAFIE?

Spisovatel Petr Den přednesl na Valném shromáždění SVU v dubnu 1960 návrh hodný pozorů: Aby členové SVU kritisovali a hodnotili objektivně díla, která vycházejí doma, v ČSR. Návrh jistě na pravém místě, avšak uskutečnitelný jen s velkými nesnáze, o nichž snad není třeba ani zevrubně hovořit.

Dostala se mi do ruky knížka privilegovaného členu Nové třídy Adolfa Hoffmeistera: "Made in Japan". Stála by věru za podrobný rozbor, zejména ty části, které otrocky opsal z amerických příruček o japonském umění. Vlastně kniha stojí za menší pozornost, než bezcharakternost tohoto milionářského synáčka. Jako ukázka, co všechno mohou členové Nové třídy vydávat za socialistický realismus a co se jim v ČSR ochotně tiskne (zatím co skuteční spisovatelé jsou buď v kriminále nebo jim není dovoleno publikovat), stačí snad tyto malé citáty:

"Máte to dobré", říkal mi architekt Torao Saitó (píše Hoffmeister na straně 97.) "narodil jste se roku 1902, to je rok tygra. Všichni lidé zrozeni v tomto roce, mají klíče k rozvinutému životu v kapse. Všude přijdou včas a odevšad odejdou právě včas, tak jako se právě včas narodili." — Adolf Hoffmeister tato slova komentoval podvědomým autopořtřetem: "To může znamenat, že člověk měl z pekla štěstí, nebo že je vypočítavý oportunist." Na Hoffmeistera se hodí ten oportunist.

Ale to není nejhorší citát. Neboť na straně 219 píše: "Jsou ženy, které měří, aniž to věděly, podle měsíčků osud národa. Oh, ano, tak vzniká nová periodisace dějin."

Japonský architekt Saitó se mýlil. Adolf Hoffmeister se nenarodil v roce tygra, ale ve znamení čuněte.

Hn

---

of the Communist camp as a whole". Z redakční poznámky se dovidáme, že dr. Jan Třiska je současně ředitelem "International Studies in Conflict and Integration" při Stanfordské universitě.

FRANTIŠEK MEISSNER, profesor národního hospodářství na státní koleji v San José, Calif. dokončil srovnávací studii o dělnických mzdách v zahraničí. Studie vyšla tiskem s titulem "Wage Cost Abroad" jako "Zpráva čis. 93" plánovacího oddělení výzkumného hospodářského ústavu při Stanfordské

universitě; dr. Meissner je také členem tohoto hospodářského ústavu.

JAROMÍR MĚŠTAN měl referát na mezinárodní konferenci "Právo a moc", referoval na konferencích západoněmeckého Industrie Institutu a Internacionálního Fora záp. Německa a vedl diskusní skupiny na seminářích "Evropského Kruhu Práteleství" v Mnichově a ve Stuttgartě, navštívil na reportážních cestách pro velké německé listy Itálii, Holandsko, Švýcarsko a Holandsko, účastnil se práce v Mezinárodním YMCE a konference exilových spi-

DVA ZÁZNAMY:

Rudolf Firkušný měl koncert v Chicagu, kde vystoupil, ačkoli byl silně nachlazen. Jeden z chicagských kritiků o koncertě napsal: "Rudolf Firkušný byl prý nemocen. Kéž by se od něho nakazili všichni ostatní pianisté!"

Eva Liková zpívala ve vídeňské Státní opeře Violetu. Reportér Americké informační služby o představení telegrafoval do Washingtonu: "Eva Liková dosáhla sensačního úspěchu v Traviatě. Stovky nadšenců ji uspořádaly po představení ovace na ulicích před operou v takovém měřítku, že policie měla plné ruce práce, aby udržela pořádek."

---

sovatelů P. E. N. Clubu v Düsseldorfu a přednášel na hradě Liebenzelu o "Národním uvědomění a omezení suverenity." V tomto roce vyjde v "Edici Zvěrokruh" 3. díl jeho lyrické "Exilové trilogie."

EGON HOSTOVSKÝ vydal koncem ledna v nakladatelství Doubleday v New Yorku svůj nejrozsáhlejší román "Všeobecné spiknutí" pod anglickým názvem "The Plot". Stejně uznávaný jako obávaný kritik New York Timesů, Orville Prescott, v kritice sice na několika místech přiznává, že nepochopil symbolický smysl Hostovského románu, ale přes to Hostovského knihu shledal "tajemně fascinující, čtivou a vzněcující, vzrušující, zarážející i zábavnou." Svou kritiku končí: "Hostovský, stejně jako hrdina jeho románu Jan Bareš, je bývalý čs. diplomat a romanopisec, sídlící dlouho ve Spojených státech - Hos-

tovský, spisovatel opravdu nadaný a značně mnohostranný, uveřejnil v USA už sedm jiných románů, z nichž všechny byly pozoruhodné pro svůj ironický humor, bystrou vypravěčskou průbojnost a skrytý symbolický smysl. Málo současných spisovatelů je tak plodně vynalézavých jako Egon Hostovský."

KAREL HUSA, profesor kompozice a dirigování na Cornell University, je na půl roku v Evropě, kde, jak jsme hlásili, diriguje řadu koncertů (zejména rozhlasových) a několik svých skladeb. Nakladatelství Alphones Leduc v Paříži vydalo jeho "Elegii a rondo"; tato skladba měla světovou premiéru v londýnské Wigmore Hall. Německé nakladatelství Schott vydá jeho "Poem pro alt a komorní orchestr" a americké nakladatelství Boosey and Hawkes vydalo Husovu "Sonatinu pro klavír".

MIRKO JANEČEK, jednatel Pracovní skupiny SVU v Torontu, byl zvolen Klubem národnostního tisku v Kanadě (Toronto) předsedou tiskové komise, mající za úkol informovat o činnosti této organizace kanadský a cizojazyčný tisk.

IVAN JELÍNEK, básník a spolupracovník čs. oddělení BBC v Londýně, byl pověřen PEN-klubem v exilu, aby redigoval dvouměsíčník této organizace.

JOSEF STELIBSKÝ zkomponoval ra anglická slova píseň "Blessing of Freedom". Píseň se prvně hrála na Patriotic Testimonial Dinner v Los Angeles a měla velký úspěch.

IVAN VASIČKA, clevelandský gynekolog, byl jmenován řádným profesorem porodnictví na universitě v Texasu.

ZÁZNAMY

Už jsme upozornili na knihu Jana M. Michala "Central planning in Czechoslovakia" vydanou Stanfordskou universitou v Kalifornii. Po našem soudu je to až dosud nejlepší kniha o čs. plánovaném hospodářství s bohatou dokumentací, statistikami a přehledy. Z mnoha autorových závěrů je snad nejzajímavější zjištění, že v roce 1956 Československo trvale investovalo do svého národního hospodářství jednu čtvrtinu až jednu třetinu z hrubé národní výroby, zatím co Západní Německo a Rakousko investovalo pouze jednu pětinu, Francie a Spojené státy jednu šestinu a Anglie jednu sedminu. Čs. investice šly převážně do těžkého a strojínského průmyslu, na podporu exportu a úvěrů do zemí hospodářsky nevyvinutých, méně do výstavby a veřejných služeb obyvatelstvu, nejméně pak do zemědělství a na výrobu spotřebního zboží. Tím se vysvětluje, proč životní úroveň čs. obyvatelstva, relativně nejvyšší ze zemí komunistického bloku, zůstává poměrně daleko za životní úrovní obyvatelstva na Západě. Zdá se, že autor se kloní k názoru, že plánované hospodářství bylo zbytečné a nemůže být úspěšné ani v zemi s tak vysoce vyvinutým hospodářstvím, jaké mělo Československo.

O členství v SVU: V poslední době došla řada dotazů, jak je to s členstvím v SVU? Členem se může stát každý, kdo se za člena přihlásí a splňuje podmínky, určené stanovami SVU. Podle těchto stanov má SVU dvě kategorie členů: řádné členy a členy přispívající. O druhu členství rozhoduje Výbor SVU na základě návrhu tříčlenné

DOMOVE

Gertruda

*blaženost symbiosy s krajinou
bych chtěla ještě jednou zažít
kralovat
nevpomínat, netoužit, jen jít
do jara jasmínového
do sněžení trnkového keře
do plachty oblohy
do podzimu na stráních vinohradu
na louku s ocúny, na svah kozích
brad
do tmavohněda pod kotouče slu-
nečnic
pod akáty v prachu záhumení
do ohně hájů, do žáru rozmluv
ze sna vystoupit
úhory posít představami
úrodu lásky sklízet
za všech ročních dob.*

členské komise. Za přispívajícího člena mohou být přijaty osoby dobré pověsti demokratického smýšlení, které mají zájem o čs. vědu a umění, o jejich svobodné tradice a jsou ochotny podporovat hmotně či pracovně SVU v její činnosti. Členský příspěvek činí ročně 5 dolarů, a za to každý člen dostane zdarma do roka deset čísel tištěných "Zpráv SVU".

Znovu prosíme členy, aby příspěvky pro SVU nebo dary na činnost SVU posílali přímo pokladníkovi: Oldřich Černý, 1824 Harvard St., N. W., WASHINGTON 9, D. C.

Sjezd SVU se bude konat o Velikonočních 1962 ve Washingtoně, D. C. a bude spojen s vědeckými přednáškami. Washingtonská pracovní skupina, pověřená přípravou sjezdu, již pilně pracuje a zajistila pro

sjezd také místnosti v hotelu Statler. Současně se pracuje na ohodnocení členstva (zařazení do členských kategorií) a počítá se s tím, že do podzimu t. r. bude každý člen SVU informován o své členské kategorii a z toho plynoucích práv na sjezdu SVU.

Pracovní skupina v New Yorku připravila na neděli 9. dubna Dvořákovský koncert v Husově domě. Byly vybrány skladby, které Dvořák komponoval na americké půdě: "Americký kvartet" a Kvintet pro dvě violy, opus 99. Obě tyto skladby byly komponovány ve Spillville, Iowa, kde byl Mistr na prázdninách. Krom toho budou provedeny "Biblické písně", komponované na 17. východní ulici na Manhattanu. Účinkovat bude The Polyphonic String Quintet a sopránistka Milena Šustrová za doprovodu dr. Hanuš Lexy.

*

Jubilanti: Dne 17. dubna se dožívá šedesáti let filmový režisér Josef A. Holman, nyní režisér Rozhlasu Svobodná Evropa v Mnichově. J. A. Holman byl po řadu let redaktorem Technické Tribuny, konsulentem Škodových závodů (automobilka) a jako filmař natočil doma i v exilu řadu úspěšných filmů. — Dne 6. května oslaví šedesátku dr. Jaroslav Drábek, někdejší pražský advokát a po roce 1945 generální prokurátor lidového soudu v Praze. Nyní je dr. Drábek redaktorem čs. oddělení Hlasu Ameriky. Doma byl činný také žurnalisticky a publicisticky, zejména v "Dnešku" a "Svobodném zítřku". Po válce vydal knihu "Povídky o krutém umírání" z Osvětlemi. — Oběma jubilantům blahopřejeme.

Byli jsme požádáni prof. dr. Josefem Roučkem z Bridgeportu, abychom upozornili členy SVU: Dr. Rouček je americkým redaktorem tří indických revuů, vycházejících anglicky: 1) Journal of Education, 2) Journal of Social Research, 3) Journal of Education při učitelské koleji v Chidarbaranogaru. První z jmenovaných časopisů vychází v Alagappapuram a druhý v Barautu. Dr. Rouček je ochoten zprostředkovat členům SVU publikace v těchto revuích. Adresa: Jos. S. Rouček, Chairman, Prof. of the Depts. Political Science Sociolog, University of Bridgeport, Bridgeport, Conn.

Další kursy českého jazyka. Yale University oznamuje, že od podzimu letošního roku otevře kursy českého jazyka a české literatury. Vyučovat bude prof. Jiří Springer. — Agilní dr. Vlad. Kučera z Lincoln, Nebr., zahájí vyučování českému jazyku v městečku Milligan, kde mu byla v organizaci kursů velmi nápomocná učitelka Markéta Turková. Do začátečnického kursu se na první ráz přihlásilo 28 žáků a do kursu pro pokročilé 24 žáci. Dr. Kučera bude do Milligan dojíždět z Lincoln. — Sokolská jednota "Tyrš" v Clevelandu zahájí vyučování českému jazyku, a to jen pro dospělé, protože v Clevelandu pro děti jsou doplňovací školy. Vyučovat bude paní Miloslava Hyvnarová. — Zarmucující zprávy však docházejí z Austinu v Texasu, kde zakladatel fakulty slovanských jazyků a profesor češtiny dr. Edward Míček odchází koncem roku do výslužby a jeho nástupce dr. Malík byl jmenován přednostou ruského oddělení na universitě v Tucsonu, Ariz. Jsou proto obavy,

POVZDECH REDAKTORŮV

Redaktor "Zpráv SVU" dostal v minulých dnech výtku od jednoho evropského člena SVU, významného vědeckého pracovníka: že nereferuje o jeho činnosti.

Jak může referovat, když o tom nic neví? Redaktor může vedle svého pravidelného zaměstnání od 9 — 5 hodin sledovat jen ten tisk, který dostává. A může ve "Zprávách" zaznamenávat jen to, co se dočetl v přístupném tisku nebo to, co mu členové sami o své práci napsali či sdělili v podobě výstřížků z novin. Evropský tisk ovšem redaktor "Zpráv" sledovat nemůže — už proto, že je mu nedostupný.

Bohužel mnoho členů SVU není ve styku s redaktorem, neposílají informace — a tím se obraz činnosti členů SVU nutně zkruskuje. Jedni se netají nezájmem, jiní nezájem narazili na kopyto "profesionální etiky", že prý se nesluší upozorňovat na svou vlastní práci.

Redaktor "Zpráv" znovu prosí, velice prosí, členy SVU, aby mu posílali zprávy o své činnosti, event. výstřížky z vědeckých časopisů, (které většinou redaktor také nemůže sledovat), nebo z místního tisku.

Redaktor "Zpráv" jako Tiskový referent SVU vydává kromě své práce na "Zprávách" jednou za týden "Tiskovou službu SVU" pro krajan-ský tisk v USA a v Kanadě. I pro tuto Tiskovou službu prosí o příspěvky.

Někdo, kdo se zapomněl podepsat, ptal se nedávno v listě, jehož vydavatel je členem SVU (a měl by být tedy informován), zda Tiskový referent zastává svou funkci jako vědec nebo umělec. Ani vědec, ani umělec. Ale jako redaktor se čtyřicetiletou praxí. Ostatně: SVU uznala zásadu, přijatou Čs. Akademií věd a umění už v letech třicátých, že novinářství je umění. Hn.

že na této universitě bude vyučování českému jazyku zastaveno, ač je to nejstarší české učiliště v USA.

"Sto velkých životů", jmenuje se kniha, vydaná v New Yorku a obsahující životopisy největších historických osobností. Je mezi nimi zařaden i životopis presidenta T. G. Masaryka. Newyorský večerník "New York Post" otiskl 10. března na celé stránce s velkou fotografií Masarykův životopis, kondensovaný podle jmenované knihy.

Na televizní diskusi se sovětskými novináři v New Yorku se představil jako jeden z tří amerických žurnalistů Howard Sochůrek, člen redakce týdeníku "Life". Na dotaz redaktora "Zpráv" redaktor Sochůrek odpověděl, že jeho prarodiče se přistěhovali do USA z Čech a jeho rodiče že dosud hovoří dobře česky.

S opravdovou lítostí zaznamenáváme sdělení vydavatelstva českých benediktinů v Lisle u Chicaga, že z hospodářských důvodů jejich časopis "Národ" bude vycházet pouze jednou týdně. Toto opatření souvisí s přirozeným vymíráním star-

---

Studijní literaturu obstarává knihkupectví: INTERPRESS LTD., 12, Montagu St. LONDON W. 1, England. Seznamy knih zašleme na požádání zdarma.

---

sích krajanů a s tím, že druhá a třetí generace již nečte česky. Klášter svatého Prokopa, udržující po desítky český katolický tisk, nemůže již přinášet stále větší a větší finanční oběti. I při tomto omezení "Národa" na týdeník nemůžeme být českým benediktinům dost vděční za oběti, které přinesli a přinášejí pro udržení českého jazyka a tisku v USA.

V New Yorku zemřel Vincent Svoboda ve věku 83 let. Do USA přijel s rodiči jako malý chlapec a vystudoval malířství nejprve v New Yorku; později studoval na Akademii výtvarných umění v Praze a v Paříži, kde byl spolupracovníkem Alfonse Muchy. V New Yorku Vincent Svoboda vynikl jako karikaturista a ilustrátor četných časopisů, zejména Harper's Magazinu a Saturday Evening Post.

"**Den Jiřího Hruší**", českého houslisty a hudebního pedagoga, o jehož náhlém úmrtí v Chicagu jsme referovali, vyhlásil pro město Berwyn starosta tohoto nejčestějšího města na pokraji Chicaga, William Kříž. "Den Jiřího Hruší" se bude konat každoročně 30. dubna a památky tohoto českého hudebníka bude vzpomenuáno vždy koncertem.

Ve Stuttgartu se konala na zemědělské vysoké škole výstava českého malíře a grafika Štěpána Zavřela. Úvodní slovo o umělci při vernisáži přednesl doc. Josef Kratochvíl.

PLACENÉ OZNÁMENÍ:

ČSA a naše mládež

Československé spolky v Americe, které přes 107 let svým spolehlivým životním pojištěním chrání desítky tisíců našich krajanských rodin, nezapominají na budoucnost naší československé větve v Americe — na naše děti.

Složky ČSA mládeže, nazvané Chi Sigma Alpha (toto jméno vzniklo ze začátečních písmen ČSA) sdružují naši mládež ve věku od osmi do šestnácti let.

V novém a rozsáhlém pracovním programu, který ČSA již provádí, (a který je rozvržen na několik příštích let), zaujímá právem nejvýznamnější místo péče o naši mládež.

Není-li Vaše dítě dosud v dětském odboru ČSA, neváhejte ihned je přihlásit. Nejen že zkrášlíte jeho dětství, ale co je ještě důležitější: z mládeže, vychované v tradičním duchu bratrství ČSA stanou se lepší občané této krásné země.

Veškeré informace, týkající se složek Chi Sigma Alpha, ochotně na požádání sdělí ČSA, 2138 South 61st Court, CICERO 50, Illinois.

News of CSASA, Proprietor and Publisher: Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc. Editor Ivan Herben, 41-98 Forley Street, Elmhurst 73, N. Y.. Printed by: "Slovenský Sokol" 283 Oak Street. Perth Amboy, New Jersey.